

SPLOŠNI POGOJI ZAVAROVANJA PRED NEKOMERCIALNIMI RIZIKI (Zp-1/07)

Na podlagi Zakona o zavarovanju in financiranju mednarodnih gospodarskih poslov (ZZFMGP - Ur. l. RS, št. 2/04) opravlja posle opredeljene v ZZFMGP v imenu in za račun Republike Slovenije pooblaščen institucija kot njen zastopnik. Vse pravice in obveznosti pooblaščenice institucije po teh splošnih pogojih zavarovanja pred nekomercialnimi riziki so pravice in obveznosti Republike Slovenije, v imenu Republike Slovenije pa jih uveljavlja in izvršuje pooblaščen institucija, če ni s predpisi drugače določeno.

1. člen

POGOJI POSLOVANJA

Splošni pogoji zavarovanja pred nekomercialnimi riziki (v nadaljevanju »splošni pogoji«) so sestavni del pogodb o zavarovanju izvoznih kreditov in vlaganj pred nekomercialnimi riziki, sklenjenimi med pooblaščenico institucijo ter slovenskimi podjetji, ali v skladu z veljavnimi predpisi in splošnimi akti pooblaščenice institucije tudi drugimi osebami (v nadaljevanju »zavarovanci«).

Določbe splošnih pogojev, ki niso v skladu z določbami posebnih pogojev zavarovanja pred nekomercialnimi riziki (v nadaljevanju »posebni pogoji«), ali pogoji zapisanimi ali priloženimi zavarovalni pogodbi, se ne uporabljajo.

Če se ne ujema kakšno natisnjeno določilo zavarovalne pogodbe in kakšno njeno določilo v rokopisu, velja slednje.

2. člen

ZAVAROVALNA POGODBA

Z zavarovalno pogodbo se pooblaščen institucija zavezuje, da bo, če se zgodi dogodek, ki predstavlja zavarovalni primer, zavarovancu ali tretji osebi v pogodbeno dogovorjenem obsegu povrnila škodo, ki bo povzročena s tem dogodkom - izplačala zavarovalnino. Zavarovanec pa se s to pogodbo obvezuje, da bo pooblaščenici instituciji plačal premijo, določeno v zavarovalni pogodbi.

3. člen

PREDMET ZAVAROVANJA

Po teh splošnih pogojih zavaruje pooblaščen institucija predvsem naslednje terjatve:

- 1) terjatve v zvezi z izvozom blaga na kredit,
- 2) terjatve v zvezi z izvozom storitev, investicijskimi deli, gradnjo objektov in montažo opreme v tujini na kredit,
- 3) terjatve v zvezi z raziskovalnimi deli, izdelavo študij in projektov, svetovanjem, inženiringom in nadzorom v tujini,
- 4) terjatve v zvezi z dobavo in prodajo blaga iz konsignacijskih skladišč v tujini na kredit ter eksponati na razstavah in sejmi v tujini,
- 5) terjatve v zvezi s posojanjem ali dajanjem v zakup opreme ali transportnih sredstev v tujino,
- 6) terjatve v zvezi s prodajo blaga tujim osebam, kjer se plačilo opravi proti predložitvi dokumentov,
- 7) terjatve v zvezi z vlaganji v lastna ali mešana podjetja ter poslovne enote v tujini,
- 8) terjatve v zvezi z avansi, depoziti in garancijami ter raznimi vrstami poroštev, danimi v zvezi s ponudbami in sodelovanjem na licitacijah v tujini, izvršitvijo pogodb o izvozu blaga, opravljanjem storitev ali izvajanjem investicijskih del v tujini na kredit,
- 9) terjatve v zvezi s proizvodnjo blaga za izvoz po posebnih naročilih, na osnovi pogodb s tujim kupcem ali naročnikom,
- 10) terjatve v zvezi s prodajo blaga ali storitev v tujini, s katerimi se poravnava terjatve do tujine,
- 11) terjatve bank v zvezi z izvoznimi krediti danimi njihovim komitentom,
- 12) druge terjatve, če je tako določeno v posebnih pogojih in/ali v zavarovalni pogodbi.

Za zavarovane se štejejo tiste terjatve zavarovancev, ki so navedene v zavarovalni pogodbi.

4. člen

SKLENITEV ZAVAROVALNE POGODBE

Zavarovalna pogodba je sklenjena, ko jo stranke podpišejo.

Če se zavarovalna pogodba sklepa z izmenjavo pisem, telegramov, teleksov ali na kak drug podoben način s telekomunikacijskimi sredstvi ali sredstvi teletransmisije, ki dovoljujejo, da se z gotovostjo ugotovi stranka in vsebina izjave, se šteje, da je

pogodba sklenjena, ko pooblaščen institucija prejme tako izjavo zavarovanca, s katero se strinja s predlagano vsebino zavarovalne pogodbe.

5. člen

ZAVAROVALNI PRIMER

Dogodek, glede na katerega se sklene zavarovanje (zavarovalni primer), mora biti bodoč, negotov in neodvisen od izključne volje pogodbenikov.

Pooblaščen institucija ne odgovarja za obveznosti iz zavarovalne pogodbe, če je tedaj, ko je bila sklenjena, zavarovalni primer že nastal, če je bil že v nastajanju ali je bilo gotovo, da bo nastal.

Šteje se, da je obveznost pooblaščen institucije, da izplača zavarovalnino nastopila, če zavarovanec ne more dobiti plačane terjatve od dolžnika iz osnovne pogodbe zaradi okoliščin oziroma dogodkov, ki so predvideni v posebnih pogojih.

Če posebni pogoji niso sestavni del zavarovalne pogodbe, se šteje, da je obveznost pooblaščen institucije, da izplača zavarovalnino, nastopila, če zavarovanec ne more dobiti plačane terjatve od dolžnika iz osnovne pogodbe zaradi okoliščin oziroma dogodkov, navedenih v zavarovalni pogodbi.

V zavarovalni pogodbi je lahko določeno, da zavarovanec uživa zavarovalno kritje, če ne dobi plačane terjatve od dolžnika iz osnovne pogodbe zlasti zaradi enega ali večih naslednjih okoliščin oziroma dogodkov:

- 1) neplačila dolga v roku 6 mesecev po njegovi dospelosti, če je dolžnik država, vladna ali druga javnopravna institucija, ali oseba, za katero jamči država ali državna organizacija,
- 2) političnih dogodkov kot so večji nemiri, upori, vstaje, državni udari, generalne stavke, revolucije, državljanske vojne ali vojne države, v kateri ima dolžnik sedež, ali katere državljan je ali države, preko katere gredo edino možne transportne poti oz. se edino lahko izvršijo plačila s tretjo državo,
- 3) splošnega de iure ali de facto moratorija plačil, prepovedi konverzije in/ali transferja potem ko je dolžnik že položil sredstva v banki v lokalni valuti - do izteka teh prepovedi,
- 4) prepovedi uvoza blaga ali storitev,
- 5) enostranskega razdrta pogodb s strani države, vladne ali druge javnopravne institucije kot kupca ali naročnika,
- 6) delne ali popolne zaplembe, rekvizicije, konfiskacije, nacionalizacije, ekspropriacije in drugih podobnih ukrepov, poškodovanja ali uničenja blaga, opreme ali dokumentov s strani države, vladnih ali drugih javnopravnih institucij, v času od prehoda teh stvari preko izvoznikove meje do prispetja k dolžniku iz osnovne pogodbe, ali onemogočanja na kak drug način, da izvoznik z omenjenimi stvarmi razpolaga,
- 7) katastrofalnih elementarnih nesreč, kot so potresi, vulkanski izbruhi, orkani, ipd.

V kolikor ni s posebnimi ali specialnimi pogoji zavarovanja drugače določeno, se pod nastopom zavarovalnega primera razume prvi naslednji dan po

izteku 6 mesecev od okoliščin oziroma dogodkov navedenih v 3. in 4. odstavku tega člena.

6. člen

TRAJANJE ZAVAROVALNEGA KRITJA

Zavarovalno kritje prične s štiriindvajseto uro dneva, ki je naveden v posebnih pogojih ali zavarovalni pogodbi kot dan začetka zavarovanja in traja do konca zadnjega dne roka, za katerega je zavarovanje sklenjeno.

7. člen

PRIJAVA OKOLIŠČIN, KI SO POMEMBNE ZA OCENITEV RIZIKA

Zavarovanec je dolžan pred sklenitvijo pogodbe pisno prijaviti pooblaščen instituciji vsa dejstva in okoliščine, ki bi lahko vplivale na sklenitev zavarovalne pogodbe, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti in so mu znane, bi mu morale biti znane ali mu niso mogle ostati neznane.

Zavarovanec je pooblaščen instituciji dolžan obrazložiti določila osnovne pogodbe, tudi če je pooblaščen institucija pregledala pogodbeno dokumentacijo in nanjo ni imela pripomb.

8. člen

NAMERNA NERESNIČNA PRIJAVA ALI ZAMOLČANJE

Če je zavarovanec namenoma neresnično prijavil ali zamolčal kakšno dejstvo ali okoliščino take narave, da pooblaščen institucija ne bi sklenila pogodbe ali izplačala zavarovalnine, če bi vedela za resnično stanje, lahko pooblaščen institucija zahteva razveljavitev pogodbe.

Če je bila pogodba razveljavljena iz razlogov iz prejšnje točke, obdrži pooblaščen institucija že plačane premije in ima pravico zahtevati plačilo premije za zavarovalno dobo, v kateri je zahtevala razveljavitev pogodbe.

Pravica pooblaščen institucije, da zahteva razveljavitev zavarovalne pogodbe, preneha, če v 3 mesecih od dneva, ko je izvedela za neresničnost prijave ali za zamolčanje, ne izjavi zavarovancu, da jo namerava uporabiti.

9. člen

NENAMERNA NERESNIČNOST ALI NEPOPOLNOST PRIJAVE

Če je zavarovanec kaj neresnično prijavil, če je bila prijava nepravilna ali nepopolna, ali če je zavarovanec opustil dati dolžno obvestilo, lahko pooblaščen institucija po svoji izbiri v 1 mesecu od dneva, ko je izvedela za neresničnost, nepravilnost ali nepopolnost prijave, izjavi, da razdira pogodbo, ali zahteva od zavarovanca, da glede na večjo nevarnost plača višjo premijo.

V takem primeru preneha zavarovalna pogodba po izteku 14 dni od dneva, ko je pooblaščen institucija sporočila zavarovancu svojo izjavo, da razdira pogodbo.

Če se pogodba razdre, mora pooblaščen institucija vrniti del premije, ki odpade na čas do konca zavarovalne dobe.

Če je zavarovalni primer nastal prej, preden je bila ugotovljena neresničnost, nepravilnost ali nepopolnost prijave, ali pozneje, vendar pred razvezo pogodbe, se zavarovalnina zmanjša v sorazmerju med stopnjo plačanih premij in stopnjo premij, ki bi morale biti plačane glede na resnično nevarnost.

Pooblaščen institucija se ne more sklicevati na neresničnost, nepravilnost ali nepopolnost prijave, ali zamolčanje dejstev ali okoliščin, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti, če so ji te okoliščine v času sklepanja pogodbe bile znane ali ji niso mogle ostati neznane.

10. člen

RAZŠIRITEV UPORABE PREJŠNJIH ČLENOV

Določbe prejšnjih členov o posledicah neresnične, nepravilne ali nepopolne prijave, ali zamolčanju okoliščin, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti, se uporabljajo tudi pri zavarovanjih, sklenjenih v imenu in za račun drugega, v korist tretjega, na tuj račun ali na račun tistega, katerega se tičejo, če so te osebe vedele za neresničnost, nepravilnost ali nepopolnost prijave ali zamolčanje okoliščin, ki so pomembne za ocenitev nevarnosti.

11. člen

DOLŽNOST PLAČEVANJA IN SPREJEMANJA PREMIJE

Zavarovalno premijo je dolžan plačati zavarovanec, namesto njega pa jo lahko plača vsak, ki izkaže za to plačilo interes, razen njegovega dolžnika iz osnovne pogodbe.

Premija se plača v višini, rokov in na način, kot je določeno v zavarovalni pogodbi.

Premijo se plačuje vnaprej za celotno zavarovalno dobo, če v zavarovalni pogodbi ni drugače določeno.

Če je bil rok izpolnitve obveznosti dolžnika iz osnovne pogodbe po sklenitvi zavarovalne pogodbe podaljšan, dolguje zavarovanec pooblaščen instituciji dodatno premijo, pri višini katere se upošteva že prej dolgovano premijo ter obdobje podaljšanja izpolnitve obveznosti dolžnika iz osnovne pogodbe.

Zavarovanec je premijo dolžan plačati na račun pooblaščen institucije.

Če je obračun premije odvisen od podatkov, ki jih je zavarovanec dolžan dostaviti pooblaščen instituciji, zavarovanec pa te svoje obveznosti ne izpolni pravilno, ga pooblaščen institucija pozove, da dostavi potrebne podatke. Če zavarovanec tega ne stori tudi v

naknadnem primernem roku, lahko pooblaščen institucija izjavi, da razdira zavarovalno pogodbo.

Pooblaščen institucija zavarovanca ni dolžna posebej opozarjati in opominjati na plačilo premije.

12. člen

POSLEDICE, ČE PREMIJA NI PLAČANA

Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati ob sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost pooblaščen institucije, da nadomesti škodo ali plača v pogodbi določeno vsoto, naslednji dan po vplačilu premije.

Če je dogovorjeno, da je treba premijo plačati po sklenitvi pogodbe, začne teči obveznost pooblaščen institucije, da nadomesti škodo ali plača v pogodbi določeno vsoto, na dan, ki je v pogodbi določen, kot dan začetka zavarovanja.

Če zavarovanec do zapadlosti ne plača zavarovalne premije, ki je zapadla po sklenitvi pogodbe, in tega tudi ne stori kdo drug, ki je za to zainteresiran in upravičen, ga pooblaščen institucija lahko pozove, da izpolni svojo obveznost v naknadnem roku.

Če premija ni plačana ob zapadlosti ali v morebitnem naknadnem roku, lahko pooblaščen institucija izjavi, da razdira zavarovalno pogodbo.

Če se je zavarovalni primer že zgodil, pooblaščen institucija od zavarovalnine odbije nedospete obroke premije.

13. člen

OBVEŠČANJE POOBLAŠČENE INSTITUCIJE O SPREMEMBAH RIZIKA

Zavarovanec je brez odlašanja in na primeren način dolžan obvestiti pooblaščen institucijo o vsaki spremembi okoliščin, ki utegnejo biti pomembne za ocenitev nevarnosti, zlasti tistih, ki imajo lahko za posledico povečanje nevarnosti v zvezi z že nastalo terjatvijo iz osnovne pogodbe.

Zavarovanec je dolžan v najkrajšem času vendar najkasneje v 30-ih dneh obvestiti pooblaščen institucijo o vsakem neplačilu dospelih terjatev (ali posameznih obrokov plačila) s strani dolžnika iz osnovne pogodbe in zaradi preprečitve ter zmanjšanja škode na zahtevo pooblaščen institucije prekiniti z nadaljnimi dobavami.

Brez soglasja pooblaščen institucije zavarovanec ne sme sprejeti nobene de iure ali de facto materialne spremembe osnovne pogodbe ali spremembe v zvezi z varščinami ali jamstvi za terjatve iz osnovne pogodbe.

Če se je nevarnost povečala s kakšnim ravnanjem zavarovanca oziroma osebe iz njegove sfere in če je povečanje nevarnosti tolikšno, da pooblaščen institucija ne bi sklenila pogodbe, če bi bilo tako stanje takrat, ko je bila sklenjena, lahko pooblaščen institucija zavarovalno pogodbo razdre.

Če se je nevarnost povečala s kakšnim ravnanjem zavarovanca oziroma osebe iz njegove sfere in če je povečanje nevarnosti tolikšno, da bi pooblaščen institucija sklenila pogodbo samo proti večji premiji, če bi bilo tako stanje takrat, ko je bila sklenjena, lahko predlaga zavarovancu novo stopnjo premije.

Če zavarovanec ne privoli v novo stopnjo premije v 14 dneh, ko prejme tak predlog, se šteje, da je pogodba razdrta.

Če nastane zavarovalni primer preden je bila pooblaščen institucija obveščena o povečanju nevarnosti, ali potem, ko je bila o tem obveščena, vendar prej, preden je razdrta pogodbo ali se z zavarovancem sporazumela o povečanju premije, se zavarovalnina zmanjša v sorazmerju med plačanimi premijami in premijami, ki bi morale biti plačane glede na povečano nevarnost.

Določbe 4. do vključno 7. odstavka tega člena se uporabljajo tudi v primeru kršitve določb 3. odstavka tega člena.

14. člen

IZKLJUČITVE IN OMEJITVE ODGOVORNOSTI POOBLAŠČENE INSTITUCIJE

Pooblaščen institucija ni dolžna zavarovancu ali upravičencu izplačati zavarovalnine v zvezi s terjatvami, ki mu jih dolžnik iz osnovne pogodbe ni poravnal, če:

- 1) je do neplačila ali nepravilnega plačila s strani dolžnika prišlo, ker zavarovanec ali upravičenec oziroma osebe iz njihove sfere, niso pravilno izpolnile svojih obveznosti iz osnovne pogodbe z dolžnikom,
- 2) je bil dolžnik iz osnovne pogodbe pooblaščen, da v celoti ali delno svoje obveznosti iz osnovne pogodbe ne izpolni, v primeru če zavarovanec ali upravičenec, oziroma osebe iz njihove sfere, svojih obveznosti iz pogodbe z dolžnikom ne izpolnijo pravočasno ali pravilno,
- 3) je zavarovanec brez soglasja pooblaščen institucije sprejel materialne spremembe osnovne pogodbe, zlasti spremembe plačilnih ali tem podobnih pogojev v osnovni pogodbi, ali spremembe v zvezi z varščinami ali jamstvi za terjatve iz osnovne pogodbe,
- 4) so bili nepravočasno ali nepravilno uporabljeni dogovorjeni instrumenti za zavarovanje in opravljanje plačil ali če pogodbeno dogovorjen predujem po krivdi zavarovanca ali osebe iz njegove sfere ni bil sprejet,
- 5) so zavarovanec ali upravičenec oziroma osebe iz njihove sfere odobrili bonifikacijo - za celoten znesek bonifikacije,
- 6) je bila pogodba sklenjena ali izvajana v nasprotju s slovenskimi predpisi, predpisi države dolžnika iz osnovne pogodbe, ali druge merodajne države, še posebej v zvezi z uvozno/izvoznimi dovoljenji in formalnostmi ter devizno kontrolo, razen če se dokaže, da do neizpolnitve obveznosti dolžnika iz osnovne pogodbe ni prišlo zaradi teh kršitev,
- 7) je prišlo do začasnih ukrepov sodišč v civilnem pravnem postopku, ali če je prišlo do ukrepov carinskih, sanitarnih ali podobnih državnih organov,

8) če je prišlo do sodne odločbe v pravnem postopku, s katero se tožba zavarovanca ali upravičenca oz. osebe iz njihove sfere zavrne kot neupravičena, in to iz razlogov, ki so upravičeni glede na pravila in običaje, ki veljajo v mednarodnih poslovnih odnosih.

Iz zavarovalnega kritja so izvzete tudi vse tiste škode, za katere si je zavarovanec lahko priskrbel drugo ustrezno zavarovalno kritje.

V kolikor se ugotovi obstoj okoliščin, ki izključujejo ali omejujejo odgovornost pooblaščen institucije, po izplačilu zavarovalnine, jo je zavarovanec dolžan vrniti skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od dneva izplačila. Do zamudnih obresti je pooblaščen institucija upravičena, če je razlog za preplačilo na strani zavarovanca.

15. člen

PREPREČEVANJE ZAVAROVALNEGA PRIMERA IN REŠEVANJE

Zavarovanec je kot dober gospodar dolžan sprejeti in storiti vse predpisane, dogovorjene in vse druge razumne ukrepe, ki so potrebni zato, da se prepreči nastanek ali zmanjša verjetnost nastanka zavarovalnega primera ter pri tem upoštevati navodila pooblaščen institucije; če zavarovalni primer nastane, pa mora ukreniti vse kar je v njegovih močeh, da se omeji in zmanjša škodljive posledice.

Pooblaščen institucija ima v vsakem času pravico nadzorovati, ali je zavarovanec sprejel in opravil vse potrebne ukrepe za preprečitev in zmanjšanje nevarnosti.

Zavarovanec je še posebej zavezan, da brez soglasja pooblaščen institucije ne sprejema in izvaja ukrepov ali opravlja dejanj, s katerimi se povečuje znesek njegovih terjatev do dolžnika iz osnovne pogodbe, zlasti v kolikor grozi neposredna nevarnost nastopa zavarovalnega primera.

Če zavarovanec ne izpolni svojih obveznosti preprečevanja zavarovalnega primera ali obveznosti reševanja, in za to nima sprejemljivega opravičila, se obveznost pooblaščen institucije zmanjša za toliko, za kolikor je zaradi te njegove neizpolnitve ali nepravilne izpolnitve nastala večja škoda.

16. člen

OBVEZNOST OBVESTITVE O NASTALEM ZAVAROVALNEM PRIMERU

Zavarovanec mora takoj in brez odlašanja obvestiti pooblaščen institucijo o nastalem zavarovalnem primeru, najkasneje pa v 3 dneh od dneva, ko zanj izve.

Če te svoje obveznosti ne izpolni v zgoraj določenem času, mora pooblaščen instituciji povrniti vso morebitno škodo, izgubo in stroške, ki jih ima ta zaradi tega, obveznost pooblaščen institucije pa se zmanjša za toliko, za kolikor so se povečali škoda, izgube ali stroški zaradi njegove neizpolnitve.

V vsakem primeru preneha obveznost pooblaščenega institucije, da izplača zavarovalnino, če zavarovanec ne prijavi zavarovalnega primera v roku 6 mesecev po njegovem nastanku.

17. člen

OMOGOČANJE VPOGLEDA V DOKUMENTACIJO

Če se je zgodil zavarovalni primer, mora zavarovanec pooblaščenemu predstavniku pooblaščenega institucije v čim krajšem času omogočiti pregled vseh poslovnih knjig, knjigovodskih in drugih evidenc ter dokumentov, s katerimi razpolaga, in ki se nanašajo na zavarovano terjatev ali premoženje ali so z njo v zvezi.

Na zahtevo pooblaščenega institucije mora dati zavarovanec pooblaščenemu predstavniku pooblaščenega institucije vsako obvestilo ali dokumente, s katerimi razpolaga, podzeti vsak razumen korak za pridobitev takih obvestil ali dokumentov ter omenjenemu predstavniku pooblaščenega institucije omogočiti vpogled v take dokumente, tudi tiste, ki so v posesti tretjih oseb, nanašajo pa se na zavarovano terjatev ali premoženje, ali so z njo v zvezi.

18. člen

ZAVAROVALNA VSOTA

Zavarovalna vsota se določi v zavarovalni pogodbi in to v znesku, ki ne sme presegati zneska terjatve ali vrednosti vlaganj v času, ko je sklenitelj zavarovanja, zavarovanec ali upravičenec izvršil svoje obveznosti do dolžnika iz osnovne pogodbe.

Če je to posebej dogovorjeno, lahko zavarovalna vsota obsega tudi obresti na zavarovano terjatev.

Zavarovalna vsota ne vsebuje zamudnih obresti, pogodbenih kazni in podobnih sredstev utrditve/povečanja obveznosti in zavarovanja terjatev.

19. člen

ZAVAROVALNINA

Če nastane zavarovalni primer, mora pooblaščenega institucija zavarovancu izplačati zavarovalnino kot povračilo za škodo, ki jo je ta zaradi tega utrpel, zmanjšano za najmanj 5%. Zavarovalnina ne more biti večja od škode, ki jo je zavarovanec utrpel z nastankom zavarovalnega primera.

Če je zavarovalna vsota manjša od zneska zavarovane terjatve ali stvarne vrednosti vlaganj v trenutku nastanka zavarovalnega primera, bo pooblaščenega institucija povrnila samo tisti del škode, ki odgovarja razmerju med zavarovalno vsoto in stvarno vrednostjo zavarovane terjatve ali vlaganj.

V kolikor je bil krit tudi rizik pred dobavo, bo škoda priznana le do zneska dejanskih že nastalih proizvodnih in drugih stroškov, upoštevalo pa se bo tudi morebitno delno kritje.

Pri določanju višine zavarovalnine, ki jo je pooblaščenega institucija dolžna izplačati zavarovancu, se bodo predhodno odbila:

- 1) vsa odplačila dolga v nedogovorjeni valuti, s tem da se ta plačila obračunajo po obstoječem dogovorjenem tečaju valute dolžnikove države na dan plačila oz. položitve na račun v dolžnikovi državi,
- 2) vsa plačila, ki jih izvrši dolžnik ali kaka druga oseba v korist ali za račun dolžnika iz osnovne pogodbe,
- 3) cena opravljenih storitev, prodanega in zatem vrnjenega blaga ali znesek na kak drug način realizirane cene s prodajo blaga ali znesek, pridobljen z realizacijo zastavne pravice, znesek dobljen na osnovi kakega drugega sredstva zavarovanja terjatve, po odbitju stroškov realizacije,
- 4) protiterjatve, bonifikacije, odpisi in storitve, ki se lahko obračunajo namesto dolžnikovega plačila, kot tudi drugi vkalkulirani, a neporabljeni stroški.

20. člen

ABANDON

Brez soglasja pooblaščenega institucije zavarovanec nima pravice, da bi po nastanku zavarovalnega primera prepustil pooblaščenega instituciji stvar ali premoženje, ki je v zvezi z njegovo terjatvijo do dolžnika iz osnovne pogodbe, ali stvar ali premoženje, na katero se nanaša zavarovanje, in zahteval od nje izplačilo cele zavarovalne vsote.

21. člen

POVRNITEV STROŠKOV

Pooblaščenega institucija mora povrniti stroške, izgube in drugo škodo, povzročeno z razumnim poskusom, da bi se odvrnila ali zmanjšala neposredna nevarnost za nastanek zavarovalnega primera, ter povzročeno z razumnim poskusom, da bi se preprečile ali omejile njegove škodljive posledice, za katerega je dala soglasje in do višine, za katero je dala soglasje.

Pooblaščenega institucija ni dolžna povrniti stroškov, ki jih je zavarovanec imel v zvezi z ugotavljanjem škode.

22. člen

IZPLAČILO ZAVAROVALNINE IN STROŠKOV

Pooblaščenega institucija je dolžna izplačati zavarovalnino ter povrniti stroške v 14 dneh po tem, ko je prejela prijavo zahtevka in dokumente, na osnovi katerih lahko ugotovi obstoj in obseg ter upravičenost za izplačilo svojih obveznosti.

Če je za ugotavljanje obsega obveznosti pooblaščenega instituciji potreben daljši čas, kot je določeno v 1. odstavku tega člena, lahko pooblaščenega institucija na zahtevo zavarovancu izplača znesek nespornega dela svoje obveznosti kot akontacijo.

Pooblaščenega institucija izplačuje zavarovalnino in stroške v eurih, razen če je v skladu z veljavnimi

predpisi dogovorjeno plačilo zavarovalnine in stroškov v dogovorjeni tuji valuti.

Zavarovalnina se izplača zavarovancu ali osebi, v korist katere je prenesena pravica do izplačila zavarovalnine.

23. člen

ZAŠČITNE VALUTNE KLAUZULE

Vse zneske in vrednosti v zvezi z zavarovalno pogodbo (terjatve iz osnovne pogodbe, zavarovalne vsote, premije, lastne deleže, predujme, višine škod, stroške, zavarovalnine ipd.) se, če ni v zavarovalni pogodbi drugače določeno, preračuna in izraža v eurski protivrednosti pogodbene valute.

Uporaba tečajev ustreznih institucij za preračunavanje vrednosti in zneskov v zvezi z zavarovalno pogodbo se dogovori v zavarovalni pogodbi.

Obračun zavarovalnih premij se bo v skladu s predhodnima točkama tega člena opravil na dan, ki bo ob upoštevanju dejanskega pričetka zavarovalnega kritja, določen v zavarovalni pogodbi.

24. člen

OBVEZNOSTI ZAVAROVANCA PO PREJEMU ZAVAROVALNINE

Po prejemu zavarovalnine in tudi prej, če je to potrebno, mora zavarovanec v dogovoru in po navodilih pooblaščenih institucij sprejeti vse ustrezne potrebne in razumne ukrepe za plačilo zavarovane terjatve. V nujnih primerih pa mora tudi samostojno ukrepati kot dober gospodar ter pooblaščenemu instituciji, čim je mogoče, obvestiti o storjenem.

Če uspe zavarovanec od dolžnika iz osnovne pogodbe v celoti ali delno dobiti plačano zavarovano terjatev, mora pooblaščenemu instituciji iz prvih prilivov vrniti sredstva dana kot zavarovalnino, in to v razmerju, v katerem sta na osnovi dogovorjenega lastnega deleža sodelovala v delitvi škode. Ta obveznost zavarovanca preneha, ko višina sredstev, ki so vrnjena pooblaščenemu instituciji, doseže vrednost izplačane zavarovalnine.

V enakem razmerju nosita pooblaščenemu instituciji in zavarovanec tudi stroške v zvezi z realizacijo plačila terjatve.

Sredstva iz 2. in 3. odstavka tega člena mora zavarovanec vplačati na račun pooblaščenemu institucije v roku 8 dni po vsakem plačilu ali delnem plačilu terjatve s strani dolžnika iz osnovne pogodbe.

Ob prekoračitvi tega roka je pooblaščenemu instituciji dolžan tudi zakonite zamudne obresti.

Na zahtevo pooblaščenemu institucije mora zavarovanec, na za njo najugodnejši način in v sporazumu z njo, nanjo prenesti vse pravice v zvezi s terjatvami do dolžnika iz osnovne pogodbe ali njegovih pravnih naslednikov ter vse varščine in jamstva, ki jih je prejel za terjatve, za katere je prejel zavarovalnino. Če to ni mogoče, mora zavarovanec narediti v soglasju z

pooblaščenemu instituciji vse potrebno za uveljavitev teh pravic v svojem imenu.

25. člen

PRAVICE POOBLAŠČENE INSTITUCIJE PO NASTANKU ZAVAROVALNEGA PRIMERA

Če nastane zavarovalni primer, pooblaščenemu institucija lahko razdre zavarovalno pogodbo, s tem da je še naprej zavezana v zvezi s terjatvami za opravljene dobave, dela ali druge storitve do dneva, ko je pogodba razdrta, razen če nekončanje del ali storitev lahko povzroči še večje izgube.

26. člen

ODSTOP PRAVIC IZ ZAVAROVALNE POGODBE

Zavarovanec lahko prenese pravice in obveznosti iz zavarovalne pogodbe na tretjo osebo v skladu s pisnim soglasjem pooblaščenemu institucije.

Tako soglasje se da lahko le v obliki amandmaja k zavarovalni pogodbi, ki ga podpišejo zavarovanec, pooblaščenemu institucija in pridobitelj pravic in obveznosti iz zavarovalne pogodbe.

S prenosom pogodbenih pravic na drugo osebo, če ni drugače dogovorjeno, zavarovanec ni prost obveznosti do pooblaščenemu institucije.

Zoper zahtevek prinosnika pogodbe in zoper zahtevek koga drugega, ki se nanjo sklicuje, lahko pooblaščenemu institucija uveljavlja vse ugovore, ki jih ima ali bi jih imela v zvezi s pogodbo proti tistemu, s katerim je zavarovalno pogodbo sklenila.

27. člen

SPREMEMBA ZAVAROVALNIH POGOJEV

Če pooblaščenemu institucija spremeni zavarovalne pogoje mora o spremembi obvestiti zavarovanca pisno ali na drug primeren način.

Zavarovanec lahko v 30 dneh po prejemu obvestila in novih pogojev odpove zavarovalno pogodbo. Pogodba preneha veljati s potekom odpovednega roka.

Če zavarovanec v roku iz prejšnjega odstavka tega člena pogodbe ne odpove, so terjatve nastale po preteku tega roka zavarovane po novih zavarovalnih pogojih.